

Säteilyturvakeskuksen määräys ionisoimattoman säteilyn käytöstä kosmeettisessa tai siihen verrattavassa toimenpiteessä

Annettu Helsingissä xx.xx.2021

Säteilyturvakeskuksen päätöksen mukaisesti määrätään säteilylain (859/2018) 162 §:n 3 momentin nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tätä määräystä sovelletaan säteilylain (859/2018) 162 §:ssä tarkoitettuun toimenpiteeseen, joka suoritetaan muualla kuin potilaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (785/1992) tarkoitetussa terveydenhuollon toimintayksikössä.

2 §

Altistuksen määrittäminen

Toiminnanharjoittajan on määritettävä luotettavalla menetelmällä toimenpiteistä iholle ja muulle kudokselle aiheutuva altistus ennen laitteen käyttöönottoa.

3 §

Vasta-aiheiden huomioiminen

Toiminnanharjoittajan on ennen laitteen käyttöönottoa kirjallisesti määriteltävä terveydentilaan tai muuhun vastaavaan seikkaan liittyvät tekijät, jotka estävät toimenpiteen turvallisen suorittamisen (vasta-aiheet).

Vasta-aiheista on kerrottava asiakkaalle ennen suunniteltua toimenpidettä.

4 §

Ultravioletisäteilylle altistavat toimenpiteet

Altistettaessa ihoa keinotekoiselle ultravioletisäteilylle solariumissa altistus saa olla väestön altistuksen raja-arvoja suurempi, jos:

- 1) asiakkaalle annetaan riittävät tiedot säteilytysajan valitsemiseksi siten että lyhytaikaisesta altistumisesta aiheutuvia välittömiä haittavaikutuksia ei esiinny;
- 2) ihoon kohdistuvan ultravioletisäteilyn efektiivinen energiatiheys ei vuoden aikana ole suurempi kuin 5 kJ/m^2 ;
- 3) ihoon kohdistuvan ultravioletisäteilyn efektiivinen irradianssi ei ole suurempi kuin $0,30 \text{ W/m}^2$.

Solariumlaitteen ajastin on säädettävä niin, että yhden käyttökerran efektiivinen energiatiheys saa pienimmällä ajalla olla enintään 100 J/m^2 ja suurimmalla ajalla enintään 600 J/m^2 .

Efektiivisen energiatiheyden ja irradianssin määrittämisestä määrätään liitteessä 1.

5 §

Optiselle säteilylle altistavat toimenpiteet

Altistus optiselle säteilylle saa olla altistuksen raja-arvoja suurempi käytettäessä standardin SFS-EN 60335-2-113 vaatimukset täyttävää laitetta.

Laserlaitetta saa käyttää paikallisesti iholle, jos

- 1) altistuksen kesto on suurempi kuin 0,25 sekuntia;
- 2) laserlaitteen emission teho on enintään 500 mW mitattuna 3,5 mm:n apertuurissa laserlaitetta lähinnä olevassa altistumispaikassa;
- 3) kivunlievitystä ei käytetä;
- 4) toimenpide keskeytetään välittömästi, jos toimenpiteestä aiheutuu kipua.

6 §

Sähkömagneettisille kentille altistavat toimenpiteet

Sähkömagneettisesta kentästä kehoon aiheutuva ominaisabsorptionopeus (SAR) saa hoidettavalle olla väestön altistuksen raja-arvoja suurempi, jos SAR ei ole suurempi kuin taulukossa määrätty arvo.

Taajuusalue	Keskimääräinen koko kehon SAR*) (W/kg)	Paikallinen SAR*) päässä ja vartalossa (W/kg)	Paikallinen SAR*) rajoissa (W/kg)
100 kHz – 6 GHz	0,4	10	20

*) Sähkömagneettisesta kentästä kehoon aiheutuva ominaisabsorptionopeus (SAR) määritetään keskiarvona kuuden minuutin ajanjaksoilta. Paikallinen SAR määritetään keskiarvona 10 g:n kudossmassassa.

7 §

Ultraäänelle altistavat toimenpiteet

Johdettaessa ultraääntä kehoon ihokontaktin tai ultraäänen energiaa kehoon tehokkaasti siirtävän väliaineen kautta altistus saa olla altistuksen raja-arvoa suurempi muissa kehon osissa kuin silmissä, jos:

- 1) ultraäänen intensiteetti keskiarvoistettuna keilan poikkipinta-alan ja altistusajan yli on enintään 3 W/cm² ja ultraäänen intensiteetin paikallinen huippuarvo keskiarvoistettuna altistusajalla on enintään 24 W/cm² taikka ultraäänen terminen indeksi on pienempi kuin 1,0 ja mekaaninen indeksi on pienempi kuin 0,7;
- 2) altistusta ei kohdisteta samalle alueelle tarpeettoman pitkäksi ajaksi; ja
- 3) raskaus on huomioitu vasta-aiheissa.

Silmän läheisyydessä tehtävässä toimenpiteessä on erikseen varmistettava, että ultraäänen intensiteetti silmässä on enintään 0,05 W/cm² taikka ultraäänen terminen indeksi silmässä on enintään 0,7 ja mekaaninen indeksi silmässä on enintään 0,2.

Ultraäänen termisen ja mekaanisen indeksin määrittämisestä säädetään ionisoimattoman säteilyn väestölle aiheuttaman altistuksen rajoittamisesta annetussa sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa (1045/2018).

8 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Tämä määräys tulee voimaan päivänä kuuta 202 ja on voimassa toistaiseksi.

Valoimpulssilaitteen ja ultraäänilaitteen altistuksen raja-arvoja koskevasta siirtymäajasta säädetään ionisoimattoman säteilyn väestölle aiheuttaman altistuksen rajoittamisesta annetussa sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa. Toimenpiteessä, jossa altistus on raja-arvoa suurempi, on siirtymäajasta huolimatta noudatettava tätä määräystä 7 §:n 1 momentin 1 kohtaa ja 2 momenttia lukuun ottamatta.

Tämän määräyksen voimaan tullessa vireillä oleviin asioihin sovelletaan tätä määräystä.

Helsingissä päivänä kuuta 202

Ratkaisija

Esittelijä

Määräyksen saatavuus, ohjaus ja neuvonta

Tämä määräys on julkaistu Säteilyturvakeskuksen määräyskokoelmassa ja se on saatavissa Säteilyturvakeskuksesta.

Käyntiosoite: Laippatie 4, 00880 Helsinki

Postiosoite: PL 14, 00811 Helsinki

Puhelin: 09 759 881

Määräyskokoelma: <http://www.finlex.fi/fi/viranomaiset/normi/555001/>

LIITE 1

Ultraviolettisäteilyn efektiivinen irradianssi E_{ery} määritetään seuraavasti:

$$E_{ery} = \int_{\lambda=250 \text{ nm}}^{\lambda=400 \text{ nm}} E_{\lambda}(\lambda) \cdot S_{ery}(\lambda) \cdot d\lambda,$$

ja ultraviolettisäteilyn efektiivinen energiatiheys H_{ery} määritetään seuraavasti:

$$H_{ery} = \int_0^t \int_{\lambda=250 \text{ nm}}^{\lambda=400 \text{ nm}} E_{\lambda}(\lambda, t) \cdot S_{ery}(\lambda) \cdot d\lambda \cdot dt.$$

Suhteellinen spektrinen herkkyyskerroin $S_{ery}(\lambda)$ määritetään seuraavasti:

$S_{ery}(\lambda)$ [dimensioton] 250 nm–400 nm

Aallonpituus [nm]	$S_{ery}(\lambda)$
$250 \leq \lambda \leq 298$	1
$298 < \lambda \leq 328$	$10^{0,094(298-\lambda)}$
$328 < \lambda \leq 400$	$10^{0,015(140-\lambda)}$